

Bestyrelsen og direktionen for
Sparekassen Hobro
Store Torv
9500 Hobro

17. juni 2013

Ref. TH/REB

J.nr. 6245-0190

Afgørelse vedrørende regnskabskontrol af årsrapporten for 2012

Finanstilsynet har foretaget en regnskabskontrol af Sparekassen Hobros årsrapport for 2012. Kontrollen er sket som led i den kontrol af finansielle virksomheders årsrapporter, som Finanstilsynet udfører i medfør af § 344, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed.¹

Årsrapporten er aflagt efter lov om finansiell virksomhed og bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter m.fl.² (regnskabsbekendtgørelsen).

Sparekassens årsrapport for 2012 er revideret af Deloitte Statsautoriseret revisionspartnerselskab samt Beierholm Statsautoriseret revisionspartnerselskab og er forsynet med en påtegning uden forbehold.

Finanstilsynet har ved en inspektion af privatkundeområdet i Sparekassen Hobro, konstateret fravigelser fra regnskabsreglerne, som Finanstilsynet efterfølgende har været i dialog om med sparekassen og dens revisorer

Finanstilsynet har ligeledes ved gennemgang af sparekassens årsrapport for 2012 konstateret nogle **fravigelser** fra regnskabsreglerne.

Finanstilsynet sendte den 22. maj 2013 udkast til afgørelse i høring til sparekassen. Sparekassen svarede ved brev af 31. maj 2013.

Finanstilsynets afgørelse.

Det er Finanstilsynets vurdering, at sparekassens årsrapport for 2012 indeholder følgende fejl:

¹ Lov om finansiell virksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 705 af 25. juni 2012

² Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., jf. bekendtgørelse nr. 312 af 30. marts 2012

FINANSTILSYNET

Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

1. Sparekassen Hobro har i 3. kvartal 2012 ændret sin procedure for nedskrivninger, således at individuelle nedskrivningsbehov på 300.000 kr. og derunder pr. udlånsengagement på afviklingsengagementer uden kontraktbrud, der forrentes med en konform rente i henhold til sparekassens pris- og kreditpolitik, ikke længere bliver indregnet. Dette er ikke i overensstemmelse med bestemmelserne i regnskabsbekendtgørelsen § 52. Sparekassens revisor har opgjort effekten af den manglende indregning af nedskrivninger på disse engagementer pr. 31.12.2012 til 18,6 mio. kr.
2. Sparekassen Hobro har på 8,2 % af de engagementer, der blev gennemgået af Finanstilsynet ved inspektionen af privatkundeområdet, ikke konstateret, at der var objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) på engagementerne, hvilket ikke er i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsen § 51 og 52. Ved en efterfølgende beregning af nedskrivningerne på de pågældende engagementer foretaget af sparekassen manglede sparekassen efter Finanstilsynets vurdering en begrundelse for indregninger af kundernes tilbagebetalingsevne, ligesom den beregnede tilbagebetalingsevne efter tilsynets vurdering generelt var for optimistisk. Finanstilsynet har estimeret, at den manglende konstatering af objektiv indikation for værdiforringelse i stikprøven samt manglende nedskrivninger i øvrigt vil indebære, at der for hele populationen af privatkunder med engagement over 100.000 kr., mangler nedskrivninger i størrelsesordenen 70 mio. kr. Heri indgår dog også effekten af de manglende nedskrivninger som følge af den ovenfor nævnte ændrede procedure for nedskrivninger.

Finanstilsynet har på afrapporteringsmødet den 16. maj 2013 givet sparekassen Hobro påbud om at gennemgå stikprøvepopulationen med henblik på at identificere engagementer med objektiv indikation for værdiforringelse. For hvert af disse engagementer skal Sparekassen Hobro udarbejde nøjagtige og realistiske nedskrivningsberegninger, der skal vise, om der er et nedskrivningsbehov. Resultatet af gennemgangen skal sendes til Finanstilsynet. Finanstilsynet har ligeledes givet påbud om, at ekstern revision over for Finanstilsynet skal erklære sig om resultatet af sparekassens gennemgang og konklusioner.

På baggrund af ovenstående og henset til, at de manglende nedskrivninger vurderes at være væsentlige for årsrapporten 2012, skal Finanstilsynet i medfør af § 197, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed **påbyde** Sparekassen Hobro, at udarbejde og offentliggøre korrigerende/supplerende information til årsrapporten for 2012. I den korrigerende/supplerende information skal sparekassen indregne de nedskrivninger, der mangler som følge af den under punkt 1 beskrevne fejl samt de nedskrivninger, der identificeres på

baggrund af Finanstilsynets påbud efter inspektionen som følge af den under punkt 2 beskrevne fejl i det omfang, disse ligeledes kan henføres til 2012, dog således, at de identificerede manglende nedskrivninger fra punkt 1 alene indregnes en gang.

Af den supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2012 skal det fremgå, at den tidligere offentliggjorte årsrapport indeholder fejl, hvorledes fejlen påvirker årsrapporten, herunder årsrapportens forskellige elementer, poster, noter mv., samt at den supplerende/korrigerende information offentliggøres efter påbud fra Finanstilsynet.

Der henvises til appendiks 1, hvor Finanstilsynet har anført minimums- og formkrav til den supplerende/korrigerende information til årsrapporten.

Virksomhedens ledelse skal afgive en ledelsespåtegning omfattende den supplerende/korrigerende information, herunder oplyse hvorvidt den supplerende/korrigerende information er i overensstemmelse med Finanstilsynets påbud. Den supplerende/korrigerende information skal revideres af sparekassens eksterne revisor.

Sparekassen Hobro skal offentliggøre den supplerende/korrigerende information på samme måde som årsrapporten for 2012 blev offentliggjort, herunder på sparekassens hjemmeside.

Endvidere skal den supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2012 indsendes til Finanstilsynet hurtigst muligt og **senest 14 dage efter, at Finanstilsynet har meddelt sparekassen sin stillingtagen til de nedskrivningsberegninger, sparekassen i forlængelse af inspektionen fik påbud om at indsende til tilsynet.**

Finanstilsynet gør opmærksom på, at det tidligere Fondsråd³ har udsendt en vejledning nr. 41 af 23. maj 2011 om "*Virkningen af Fondsrådets afgørelser om ændring af regnskabsinformation i års- og delårsrapporter*". Vejledningen kan findes på Finanstilsynets hjemmeside, www.finanstilsynet.dk. Vejledningen behandler i vid udstrækning selskabsretlige og regnskabsmæssige konsekvenser af påbud, som med de fornødne tilpasninger også vil være gældende for ikke-børsnoterede virksomheder.

Udover de ovenfor nævnte fejl har Finanstilsynet ved gennemgang af sparekassens årsrapport konstateret følgende fravigelser fra regnskabsreglerne:

³ Fondsrådet og Det Finansielle Virksomhedsråd er pr. 1. januar 2013 sammenlagt og opgaverne videreføres i Det Finansielle Råd.

- Sparekassen Hobro har ikke, vedrørende nærtstående parter m.v. oplyst størrelsen af tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelse for nærtstående til de i § 120, stk. 1 nævnte personer, jf. regnskabsbekendtgørelsen § 120, stk. 3, og
- Sparekassen Hobro har ikke, vedrørende associerede virksomheder, indregnet og målt andele i associerede virksomheder til indre værdi, jf. regnskabsbekendtgørelsen § 56.

De nævnte forhold vurderes i den konkrete sag ikke at kunne have betydning for investorernes økonomiske beslutningstagen, men det er Finanstilsynets vurdering, at sparekassen ikke fremadrettet kan fravige reglerne i disse tilfælde, hvorfor Finanstilsynet skal påbyde Sparekassen Hobro ved fremtidig regnskabsaflæggelse at:

1. oplyse størrelsen af tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelse for nærtstående til de i § 120, stk. 1 nævnte personer, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 120, stk. 3, og
2. indregne og måle andele i associerede virksomheder til indre værdi jf. regnskabsbekendtgørelsen § 56.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet, Dahlerups Pakhus, Langelinie Allé 17, Postboks 2000, 2100 København Ø, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Ved klager over forhold, der ikke vedrører klagerens aktuelle eller fremtidige erhvervsforhold, er gebyret dog 2.000 kr. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises.

Sagsfremstilling og vurdering

Gennemgang af konstaterede forhold

For overskuelighedens skyld er sagen for de enkelte punkter behandlet efter følgende opbygning:

Sagsfremstilling
Finanstilsynet vurdering

Det retlige grundlag fremgår af appendiks 2.

Generelt

Finanstilsynet gennemførte i perioden 11. – 13. marts 2013 en temaundersøgelse af privatkundeområdet i Sparekassen Hobro. Tilsynet havde udvalgt en stikprøve på 75 engagementer med privatkunder, hvis engagementer var større end 100.000 kr.

I forbindelse med undersøgelsen konstaterede Finanstilsynet, at sparekassen med virkning fra 4. kvartal 2012 havde ændret sin procedure for nedskrivninger, således at nedskrivninger på 300.000 kr. eller derunder på individuelle engagementer i sparekassens engagementskategori P-6 ikke længere blev indregnet. Sparekassens engagementskategori P-6 består af engagementer, hvor der er konstateret OIV i henhold til regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, men hvor der ikke er kontraktbrud, og hvor engagementerne afvikles som aftalt og forrentes med en konform rente i henhold til sparekassens pris- og kreditpolitik.

Ved privatkundeundersøgelsen konstaterede Finanstilsynet endvidere 6 engagementer, hvor Finanstilsynet vurderede, at der var objektiv indikation for værdiforringelse, men hvor sparekassen ikke selv havde identificeret dette.

Samlet fandt Finanstilsynet ved gennemgangen af stikprøven nye nedskrivninger, der opregnet på alle sparekassens privatkundeengagementer på mindst 100.000 kr. svarede til et nedskrivningsbehov i størrelsesordenen 70 mio. kr.

Herudover har Finanstilsynet på baggrund af tilsynets regnskabskontrol af Sparekassen Hobros årsrapport for 2012, konstateret nogle enkelte fravigelser, som tilsynet ikke umiddelbart vurderer, er væsentlige, men som sparekassen efter tilsynets vurdering ikke fremadrettet kan fortsætte med.

Finanstilsynet har som led i undersøgelsen været i en løbende dialog med sparekassen og dens revisorer og har afholdt afsluttende møde med sparekassen den 16. maj 2013.

For så vidt angår den ændrede procedure for nedskrivninger på kategori p-6 engagementer modtog Finanstilsynet ved mail af 21. marts 2013 en redegørelse herfor fra sparekassen. Finanstilsynet anmodede på den baggrund ved mail af 3. april 2013 om yderligere oplysninger fra sparekassen og modtog ved mail af 9. april 2013 et svar fra sparekassens revisor herom. Finanstilsynet bad på baggrund heraf i mail afsendt samme dag sparekassens revisor om at oplyse effekten af den ændrede regnskabsprocedure og mod-

tog ved mail af 10. april 2013 en sådan opgørelse fra revisor. Efterfølgende bad Finanstilsynet i brev af 3. maj 2013 sparekassens revisorer om at redegøre for, hvorfor revisorerne mener, at den ændrede nedskrivningsprocedure er i overensstemmelse med regnskabsreglerne, og hvorfor der ikke er anført noget om denne i årsrapport og revisionsprotokollat. Sparekassens revisorer svarede herpå i brev af 13. maj 2013. Finanstilsynet gav på afsluttende møde med sparekassen den 16. maj 2013 denne påbud som følge af inspektionen og sendte samme dag en redegørelse om inspektionen.

Endelig sendte Finanstilsynet udkast til afgørelse i høring til sparekassen ved brev af 22. maj 2013, og sparekassen svarede ved brev af 31. maj 2013.

Afgørelsen er opdelt i 3 punkter henholdsvis *den ændrede procedure for nedskrivninger på mindre engagementer, manglende konstatering af objektiv indikation på værdiforringelse på privatkunder* med deraf følgende manglende nedskrivninger samt *øvrige konstaterede forhold*.

1. Ændret procedure for nedskrivninger under 300.000 kr. på kategori P-6 engagementer

Sagsfremstilling

I forbindelse med Finanstilsynets privatkundeundersøgelse den 11. – 13. marts 2013 konstaterede tilsynet, at Sparekassen Hobro med virkning for 4. kvartal 2012 havde ændret sin procedure for nedskrivninger, således at nedskrivninger på alle engagementer i kategorien P-6 med en nedskrivning på 300.000 kr. eller derunder var blevet tilbageført. Sparekassens engagementskategori P-6 består af afviklingsengagementer uden kontraktbrud, som forrentes med en konform rente i henhold til sparekassens pris- og kreditpolitik. Finanstilsynet anmodede på den baggrund Sparekassen Hobro om en redegørelse for baggrunden for ændringen samt effekten af denne.

Finanstilsynet modtog den 21. marts 2013 sparekassens redegørelse. Sparekassen redegjorde for, at baggrunden for den ændrede procedure var de skærpede regler for nedskrivninger, der var blevet indført med regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, herunder især punkt 3 og 11.

Sparekassen henviste især til bilagets punkt 11 om, at det som udgangspunkt skal vurderes, at privatkunder, der har en negativ formue, når alle værdier er opgjort til dagsværdier, og hvis rådighedsbeløb samtidigt vurderes at være utilstrækkeligt, skal vurderes at være i betydelige økonomiske vanskeligheder (OIV), og at det ved vurderingen af kundens rådighedsbeløb skal forudsættes, at kundens variabelt forrentede lån omlægges, så kunden tilbagebetaler alle sine kreditorer med en fast rente.

Denne bestemmelse ville i henhold til sparekassens antagelser indebære, at flere mindre engagementer ville blive rubriceret som værende engagementer, hvor kunden havde betydelige økonomiske vanskeligheder som følge af det "teoretisk" beregnede rådighedsbeløb. Det var imidlertid sparekassens opfattelse, at kundernes faktiske rådighedsbeløb ville indebære, at kunderne kunne afvikle engagementerne som forudset uden tab for sparekassen. Sparekassen henviste i den forbindelse til punkt 3 i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10, hvoraf det fremgår, at der skal ske konstatering af, at en kunde er i OIV, uanset om der er et nedskrivningsbehov, og at der således godt kan være OIV for en kunde, uden at der er et nedskrivningsbehov.

Sparekassen anførte yderligere, at kendetegnet ved sparekassens kategori P-6 engagementer var, at der var tale om afviklingsengagementer uden kontraktbrud, som forrentes med en konform rente i henhold til sparekassens pris- og kreditpolitik. Engagementerne var hidtil blevet afviklet uden anmærkninger, hvilket sparekassen antog, ville fortsætte. Det var sparekassens opfattelse, at mange af dets fordringer i denne kategori blev indfriet eller nedbragt væsentligt inden udløbet af den afdragsfrie periode, som var aftalt med respektive realkreditinstitutter, hvorfor sparekassen ikke forventede tab på disse engagementer. Det var således sparekassens vurdering, at nedskrivningsberegningerne i denne kategori ville vise, at der ikke var behov for et nedskrivningsbehov.

På baggrund af ovenstående fandt sparekassen det hensigtsmæssigt og forsvarligt at indføre den ændrede procedure. Sparekassen anførte samtidig, at ændringen i sparekassens nedskrivningsmodel på ingen måde var indført for at reducere nedskrivninger på privatengagementer og/eller de samlede nedskrivninger.

Sparekassen redegjorde endvidere for, at årsagen til den indførte ændrede procedure, som sparekassen benævnte en "bagatelgrænse" på P-6 engagementer tog afsæt i den kendsgerning, at nedskrivninger på OIV registrerede engagementer over 300.000 kr. samlet set blev anset for at være for store i forhold til latente og faktisk konstaterede beløb, og sparekassen vurderede derfor, at dens samlede nedskrivninger med sikkerhed kunne dække eventuelle tab under bagatelgrænsen, såfremt der måtte komme sådanne.

Grunden til, at der var for store nedskrivninger på engagementer over 300.000 kr., var efter sparekassens opfattelse, at nedskrivninger på engagementer med nedskrivninger over 300.000 kr. tog udgangspunkt i en forsigtig opgørelse af de forventede fremtidige betalinger fra låntager.

Sparekassen anførte yderligere, at indførelsen af bagatelgrænsen ikke var af væsentlig karakter, da der beløbsmæssigt blev tilbageført ca. 1,66 mio.

kr. i 4. kvartal 2012 i forhold til saldoen pr. 30. september 2012, men risikosaldoen samtidig blev nedbragt med ca. 73 mio. kr, hvorfor ændringen alene medførte et mindre fald i nedskrivningerne i procent af risikosaldoen.

Endelig henviste sparekassen til, at pengeinstitutter i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 52, stk. 1, kan vælge kun at foretage individuel vurdering af en del af udlånene, når der ses bort fra udlån af betydelig størrelse for virksomheden, og at det af bekendtgørelsens bilag 10, punkt 1, fremgår, at det så i givet fald skal være sandsynliggjort, at det forhold, at ikke alle udlån omfattes af individuel vurdering, ikke fører til, at det samlede behov for nedskrivninger undervurderes.

Sparekassen anførte i den forbindelse, at den ved stikprøveberegninger af p-6 engagementerne under bagatelgrænsen havde konstateret, at det samlede behov for nedskrivninger ikke blev væsentligt påvirket. Endelig påpegede sparekassen, at dens gruppevise nedskrivninger var konstante/marginalt stigende i 2012 og opgjort til ca. 11,5 mio. kr. ultimo året. På den baggrund antog sparekassen, at dens model for gruppevise nedskrivninger ville opfange de supplerende nedskrivninger, der mod forventning ville være behov for, som følge af at mindre engagementer under bagatelgrænsen ikke blev omfattet af en individuel nedskrivningsberegning.

Ved mail af 3. april 2013 meddelte Finanstilsynet sparekassen, at det var tilsynets umiddelbare vurdering, at den foretagne ændring for nedskrivninger under 300.000 kr. på kategori P-6 engagementer ikke var i overensstemmelse med regnskabsreglerne, at redegørelsen generelt udtrykte et manglende kendskab til reglerne, og at det var tilsynets opfattelse, at redegørelsen ikke gav et tydeligt svar på effekten af den ændrede nedskrivningspraksis. Som eksempel herpå, anførte tilsynet følgende:

"Under pkt. 2 redegør sparekassen for effekten af den ændrede nedskrivningspraksis. Sparekassen konkluderer, at ændringen ikke har haft væsentlig betydning, idet der (netto) alene tilbageføres 1,66 mio. kr. i 4. kvartal vedrørende privatkunder. Det er tilsynets opfattelse, at dette svar ikke er retvisende i relation til at beskrive effekten af den ændrede praksis. Tilsynet påpeger, at det ikke giver mening at modregne behovet for nedskrivninger af andre engagementer, når effekten skal opgøres. For at forklare effekten skal sparekassen oplyse beløbet for de tilbageførte nedskrivninger som følge af ændringen af praksis. Herudover skal sparekassen oplyse beløbet på de nye engagementer, der siden 30/9 2012 burde være nedskrevet, men hvor nedskrivningsbehovet var mindre end 300.000 kr. på det enkelte engagement."

Tilsynet henviste i mail af 3. april 2013 yderligere til sparekassens bemærkninger om, at den opgjorde nedskrivninger på engagementer over 300.000 kr. forsigtigt og bemærkede, at privatkundeundersøgelsen ikke havde givet

anledning til tilbageførsel af nedskrivninger på engagementer med nedskrivninger, der oversteg 300.000 kr.

Finanstilsynet tilkendegav yderligere i mailen, at sparekassens gruppevise nedskrivninger ikke var påvirket af det ændrede princip for individuelle nedskrivninger, hvorfor denne argumentation vedrørende bagatelgrænsen heller ikke tydede på at være anvendelig.

Endelig undrede Finanstilsynet sig over sparekassens bemærkning om, at sparekassen ikke forventede tab på de anførte kategori p-6 engagementer, idet sparekassens nedskrivningsberegninger på disse engagementer netop viste et nedskrivningsbehov, der blot var mindre end 300.000 kr.

Efterfølgende fremsendte sparekassens eksterne revisor ved mail af 9. april 2013 nedskrivningsberegninger på 2 engagementer med henblik på at opnå en forståelse med tilsynet om betydningen af en mere detaljeret nedskrivningsberegning på engagementerne.

Som svar herpå anmodede Finanstilsynet i mail afsendt samme dag sparekassens eksterne revisor om at få oplyst effekten af den ændrede praksis, det vil sige, hvad der var tilbageført som følge af den ændrede procedure i 4. kvartal 2012, og hvordan det var fordelt mellem privatkunder og erhvervs-kunder.

I mail af 10. april 2013 sendte sparekassens eksterne revisor nedenstående oplysninger, der viste, at effekten af den ændrede procedure var opgjort til 18,6 mio. kr. pr. d. 31. december 2012, hvor effekten vedrørende privatkunderne alene androg 16,7 mio. kr.

Nedskrivningsjournal 30-09-2012			
Udvælgelseskriterium: Nedskrivning under DKK 300.000,- med estimeret 2 års betalingsrække – klassifikation 6 DKK			
Total	heraf privat	heraf erhverv	bemærkninger
17.716.000	14.635.000	3.081.000	faktisk bogført – politik før bagatelgrænse

Nedskrivningsjournal 31-12-2012			
Udvælgelseskriterium: Nedskrivning under DKK 300.000,- med estimeret 2 års betalingsrække – klassifikation 6 DKK			
Total	heraf privat	heraf erhverv	bemærkninger
18.620.560	16.747.560	1.873.000	ikke bogført – politik efter bagatelgrænse

Efterfølgende anmodede Finanstilsynet i brev af 3. maj 2013 sparekassens eksterne revisorer om en redegørelse for de eksterne revisorers overvejelser og involvering i sparekassens ændrede nedskrivningsprocedure, herunder en redegørelse for, hvorfor de eksterne revisorer mener, at den ændre-

de nedskrivningsprocedure er i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens § 52, stk. 3, samt hvorfor der ikke er medtaget en beskrivelse af den ændrede procedure i årsrapporten eller revisionsprotokollatet for 2012.

I brev af 13. maj 2013, sendte sparekassens eksterne revisorer en redegørelse for forholdene. I brevet anførte sparekassens eksterne revisorer, at det ikke er korrekt, at der ikke længere nedskrives på engagementerne med et nedskrivningsbehov på tkr. 300 og derunder, men at der fortsat foretages individuel nedskrivningsberegning på samtlige OIV-engagementer efter sparekassens "summariske" metode. Revisorerne anførte at: *"Det beregnede nedskrivningsbeløb reduceres herefter med "bundgrænseberegningen" svarende til summen af de individuelt beregnede nedskrivninger op til tkr. 300"*. Sparekassens eksterne revisorer anførte endvidere, at bundgrænsemodregningen ikke er i strid mod regnskabsreglerne, da der foretages individuel beregning af samtlige OIV-engagementer.

Revisorerne anførte, at der optimalt ville foreligge detaljerede nedskrivningsberegninger med individuel vurdering og fastsættelse af ydelsesperiode, vurdering af sikkerheder, kautioner osv. for samtlige sparekassens kunder i kategori 6 og 7, men at dette ikke er realistisk, da det vil være administrativt omkostningsfuldt. Revisorerne anførte, at en sådan optimal beregningsprocedure uomtvisteligt ville udløse lavere nedskrivningsbehov end den af sparekassen anvendte summariske metode.

Endvidere oplyste revisorerne, at de havde deltaget i bestyrelsesmøde i sparekassen den 14. december 2012, hvor den ene revisor på forespørgsel havde oplyst, at det efter hans vurdering var sandsynliggjort, at den indførte bundgrænse ikke ville medføre, at de samlede nedskrivninger på private engagementer blev for små, da nedskrivninger større end bundgrænsen efter den summariske metode blev foretaget med så store beløb, at dette tilsammen bevirkede at nedskrivningerne var tilstrækkelige. Som følge af ovenstående fandt revisorerne det ikke relevant at medtage ændringen og konsekvenserne i deres afrapportering til bestyrelsen.

Finanstilsynet har efterfølgende den 16. maj 2013 afholdt afsluttende møde med sparekassen, hvor tilsynet har konkluderet, at sparekassens ændrede procedure, hvorefter individuelle nedskrivningsbehov under 300.000 kr. pr. udlånsengagement ikke længere blev bogført, hvis kunden fortsat betalte afdrag, ikke er i overensstemmelse med regnskabsreglerne. På det afsluttende møde gav Finanstilsynet derfor påbud om, at sparekassen skulle sikre, at nedskrivninger sker i henhold til reglerne, og at sparekassen skulle gennemgå stikprøvepopulationen med henblik på at identificere engagementer med objektiv indikation for værdiforringelse. For hvert af disse engagementer skal Sparekassen Hobro udarbejde nøjagtige og realistiske nedskrivningsberegninger, der skal vise, om der er et nedskrivningsbehov. Resultatet af gennemgangen skal sendes til Finanstilsynet. Finanstilsynet gav

ligeledes påbud om, at ekstern revision over for Finanstilsynet skal erklære sig om resultatet af sparekassens gennemgang og konklusioner.

Finanstilsynet sendte den 22. maj 2013 udkast til afgørelse i høring i sparekassen. Sparekassen svarede ved brev af 31. maj 2013. I tilknytning til forholdet om ændret procedure for nedskrivninger, svarede sparekassen, at det var sparekassens overbevisning, at den ved indsendelse af 10 nedskrivningsberegninger for privat kunder i kategori p-6 havde søgt at afklare, at der efter sparekassens overbevisning var mernedskrevet for op mod 2,5 mio. kr. i forhold til standardmetoden. Endvidere bemærkede sparekassen, at dens svar vedrørende manglende nedskrivninger på privatkunder, jf. pkt. 2, også vedrører de i dette punkt omhandlede nedskrivninger.

Vurdering

Det fremgår af regnskabsbekendtgørelsens § 52, stk. 3, at hvis der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse og den eller de pågældende begivenheder har en virkning på størrelsen af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet, der kan måles pålideligt, skal udlånet nedskrives med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet.

Det er derfor en fravigelse fra reglerne, at Sparekassen Hobro fra og med 4. kvartal 2012 og dermed med virkning for årsrapporten for 2012 har undladt at indregne nedskrivninger på udlån i sparekassens kategori P-6, når nedskrivningerne pr. engagement udgør under 300.000 kr., selv om beregninger har vist, at der skal foretages nedskrivninger på disse udlån i henhold til regnskabsbekendtgørelsens regler, herunder regnskabsbekendtgørelsens bilag 10.

Sparekassen anførte i sin redegørelse af 21. marts 2013, at engagementer med "teknisk" nedskrivningsbehov på 300.000 kr. og derunder ikke vurderedes til at være af betydelig størrelse for sparekassen, hvorfor sparekassen mente, at det var forsvarligt at indføre en bagatelgrænse.

Den af sparekassens eksterne revisors fremsendte beregning af effekten af de undladte nedskrivninger har imidlertid vist, at effekten af ændringen i sparekassens nedskrivningspraksis indebærer, at sparekassen har undladt at indregne nedskrivninger på de pågældende engagementer på i alt 18,6 mio. kr. pr. 31.12.2012.

Det fremgår af sparekassens årsrapport for 2012, at årets resultat før skat udgjorde 48,2 mio. kr., og at egenkapitalen udgjorde ca. 1,05 mia. kr. Størrelsen af de manglende nedskrivninger udgjorde i forhold til årets resultat før skat 38,6 % og i forhold til egenkapitalen 1,78 %.

Det er derfor Finanstilsynets vurdering, at de manglende nedskrivninger er af væsentlig betydning for sparekassens årsregnskab for 2012.

Sparekassen har begrundet den indførte bagatelgrænse med, at der var foretaget for store nedskrivninger på engagementer med et nedskrivningsbehov, der var større end 300.000 kr., da der her var taget udgangspunkt i en forsigtig vurdering af forventede fremtidige betalinger fra låntager.

Man kan imidlertid efter Finanstilsynets vurdering som udgangspunkt ikke blot undlade at følge reglerne for nogle aktiver med den begrundelse, at man heller ikke følger reglerne for andre aktivers vedkommende, og at effekten heraf netto er nul. Hvis man gør det, skal man i hvert fald på ethvert rapporteringstidspunkt kunne dokumentere, at effekten af fravigelserne ikke er væsentlig, ligesom en sådan fremgangsmåde ikke må anvendes med henblik på at påvirke resultat eller balance.

Sparekassen har i partshøringssvaret anført, at den ved indsendelse af 10 engagementer til tilsynet har søgt at vise, at der er for store nedskrivninger på andre engagementer. Finanstilsynet har imidlertid ikke fundet, at der i væsentlig grad var for store nedskrivninger i de indsendte engagementer og finder derfor ikke, at disse engagementer kan dokumentere, at der generelt er for store nedskrivninger på andre engagementer.

Sparekassen har således ikke hverken ved selve inspektionen eller ved den efterfølgende korrespondance med Finanstilsynet dokumenteret, at effekten af fravigelsen ikke er væsentlig, og at der er sådanne for store nedskrivninger på engagementer over 300.000 kr., der modsvarer de manglende indregnede nedskrivninger under 300.000 kr.

Hertil kommer, at Finanstilsynet ikke ved sin stikprøvemæssige gennemgang af sparekassens privatkundeengagementer over 300.000 kr. har identificeret engagementer, hvor der var foretaget for store nedskrivninger.

Finanstilsynet skal yderligere bemærke, at præciseringerne i bilag 10 netop blev indført med henblik på at søge at sikre, at pengeinstitutterne konsekvent foretager nedskrivninger i overensstemmelse med regnskabsreglerne, når et engagement viser svaghedstegn. Det er derfor i modstrid med reglerne og hensigten med disse, når sparekassen ikke foretager nedskrivning med henvisning til, at den forventer, at disse fordringer vil blive indfriet eller nedbragt væsentligt inden udløbet af den afdragsfri periode på trods af bestemmelserne i regnskabsbekendtgørelsens bilag 10 foreskriver, at kunden har betydelige økonomiske vanskeligheder, og der skal foretages nedskrivning. Der kan gælde konkrete forhold, som kan betyde, at der i et konkret tilfælde ikke skal foretages nedskrivning på trods af reglerne i bilag 10 til regnskabsbekendtgørelsen. Men i det tilfælde skal pengeinstituttet kunne

dokumentere, at sådanne konkrete forhold er til stede. En sådan dokumentation har sparekassen ikke præsenteret for tilsynet.

For så vidt angår sparekassens antagelse om, at de ikke indregnede nedskrivninger ville blive opfanget af sparekassens gruppevise nedskrivninger, bemærkes, at sparekassen ikke har peget på konkrete ændringer i sin model for gruppevise nedskrivninger, der skulle tilsige dette. Hertil kommer, at sparekassen i henhold til årsrapporten for 2012 ikke har indregnet nye gruppevise nedskrivninger i 2012, men tværtimod tilbageført gruppevise nedskrivninger, og at niveauet for gruppevise nedskrivninger i forhold til de udlån, der omfattes af disse, derfor er mindre ultimo 2012 end ultimo 2011.

Hvad angår sparekassens argument om, at pengeinstitutter kan vælge kun at foretage individuel vurdering af en del af udlånene, når der ses bort fra udlån af betydelig størrelse for virksomheden, er dette korrekt. Det fremgår dog, som også anført af sparekassen, af bilag 10, punkt 1, at det i givet fald skal være sandsynliggjort, at dette forhold ikke fører til, at det samlede behov for nedskrivninger undervurderes. Med henvisning til det tidligere anførte, er det Finanstilsynets vurdering, at sparekassen ikke har sandsynliggjort dette.

Det er på baggrund af ovenstående Finanstilsynets samlede vurdering, at det er en fejl i sparekassens årsrapport for 2012, at sparekassen har undladt at indregne nedskrivninger, der udgør under 300.000 kr. pr. engagement på den omhandlede engagementsgruppe.

2. Manglende nedskrivninger på privatkunder.

Sagsfremstilling

På privatkundeundersøgelsen havde Finanstilsynet udvalgt en stikprøve på 75 engagementer med privatkunder med engagementer over 100.000 kr. To af de udvalgte engagementer var blevet indfriet, og Finanstilsynets konklusion vedrørte derfor 73 engagementer.

På undersøgelsen konstaterede Finanstilsynet, at sparekassen i 6 tilfælde manglede at konstatere, at der var indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse. Dette svarede til 8,2 pct. af de gennemgåede engagementer.

Der var i alt 13 engagementer med OIV i stikprøven. Finanstilsynet gav sparekassen påbud om at sikre, at den konstaterer OIV efter reglerne, så der i tide bliver vurderet et eventuelt nedskrivningsbehov.

På baggrund heraf udarbejdede sparekassen 6 nye nedskrivningsberegninger, der imidlertid i alle tilfælde manglede en begrundelse for indregningen af kundernes tilbagebetalingsevne. Den indregnede tilbagebetalingsevne

var generelt for optimistisk, både vedrørende den månedlige ydelse og tids-horisonten. Finanstilsynet gav påbud om at sikre, at der alene tages højde for en realistisk tilbagebetalingsevne.

Finanstilsynet fandt i gennemgangen af stikprøven nye nedskrivninger, og vurderede på baggrund af den gennemførte stikprøve det samlede nedskrivningsbehov på alle sparekassens privatkundeengagementer på mindst 100.000 kr. til at være 70 mio. kr. med en usikkerhed på 37 mio. kr. Effekten af de under punkt 1 manglende nedskrivninger som følge af sparekassens ændrede procedure vedrørende p-6 engagementer, som udgør 16,7 mio. kr. på privatkunder, indgår i det samlede estimat på 70 mio. kr.

Finanstilsynet har på afsluttende møde med sparekassen den 16. maj 2013 påbudt sparekassen at identificere det nøjagtige nedskrivningsbehov og påbudt, at sparekassens revision skal erklære sig om resultatet heraf. Resultatet skal endvidere indberettes til Finanstilsynet.

I sit hørings svar på udkast til afgørelse anførte sparekassen, at Finanstilsynet har gennemført en stikprøveundersøgelse i 6 forskellige pengeinstitutter, og at tilsynet i 4 institutter har konkluderet, at der henset til den usikkerhed, der er med den begrænsede stikprøve, ikke var grundlag for at forhøje nedskrivningerne i andre end de konkrete engagementer. Sparekassen anførte yderligere, at usikkerheden ved stikprøveundersøgelsen i Sparekassen Hobro må antages at være større end i de øvrige pengeinstitutter, da stikprøvestørrelsen er ens, men sparekassens population er større. På den baggrund undrer sparekassen sig over, at tilsynet alligevel finder grund til at opregne et nedskrivningsbehov på alle sparekassens kunder og sparekassen finder, at der dermed er tale om en uens praksis fra tilsynets side.

Sparekassen fremsendte endvidere i hørings svaret en estimation af behovet for yderligere nedskrivning i Sparekassen Hobro udarbejdet af professor Ph.d. Rasmus Waagepetersen fra Institut for Matematiske Fag, Aalborg Universitet.

Sparekassen henviste i brevet til, at der er meget stor usikkerhed ved tilsynets beregning af nedskrivningsbehovet, idet dette er estimeret til 70 mio. kr. som ligger mellem mean ratio på kr. 68,2 mio. og unbiased mean ratio på 73,2 mio. kr. Ved anvendelse af mean ratio på 68,2 mio. kr. kommer konfidensintervallets nedre grænse ned på 31 mio. kr. Endvidere anførte sparekassen, at tilsynets valgte stikprøve efter sparekassens opfattelse ikke harmonerer med populationen, idet mindre gode kunder er overrepræsenterede i stikprøven, hvilket sparekassen allerede ved undersøgelsen har gjort tilsynet opmærksom på.

Sparekassen anførte yderligere, at de ovenfor nævnte forhold samt sparekassens tabshistorik på privatkunder, der over de seneste 4 år viser et gennemsnitligt årligt tab på 14,2 mio. kr. og over de seneste 7 år et gennemsnitligt årligt tab på 10,2 mio. kr., indebærer, at den statistiske usikkerhed på 37 mio. kr. bør komme sparekassen til gode, hvorved sparekassen ikke forventer at kunne finde mernedskrivninger på mere end 31 mio. kr. inklusive effekten af de under pkt. 1 manglende nedskrivninger. Ved mernedskrivning på 31 mio. kr. sammenholdt med sparekassens akkumulerede nedskrivninger på privatkunder vil sparekassens samlede nedskrivninger på privatkunder kunne dække sparekassens tab i 8,7 år.

Afslutningsvis anførte sparekassen i høringsvaret, at hvis det skal være muligt at se en linje i tilsynets behandling af statistisk usikkerhed, bør sparekassens nedskrivninger kun forhøjes i de fundne konkrete tilfælde, som samlet set udgør 1,8 mio. kr. eksklusive nedskrivningerne som følge af pkt. 1.

Subsidiært mente sparekassen, at usikkerheden i stikprøven bør komme sparekassen til gode som følge af den skæve repræsentation i stikprøven, ligesom der bør tages højde for sparekassens tabshistorik, hvorved sparekassen forventer at finde 31 mio. kr. i mernedskrivninger inklusive de under pkt. 1 nævnte nedskrivninger.

Endelig anførte sparekassen mere subsidiært, at professor, Ph.d. Rasmus Waagepetersens beregninger af behovet for yderligere nedskrivninger i Sparekassen Hobro, der tager højde for at dårlige kunder er overrepræsenterede i stikprøven, viser et nedskrivningsestimat på 57,5 mio. kr. inklusive de under pkt. 1 nævnte nedskrivninger. Dette estimat er dog ligeledes bekræftet med stor usikkerhed og bevæger sig i et 90 % konfidensinterval mellem 35 mio. kr. og 80 mio. Sparekassen fandt, at henset til disse beregninger måtte sparekassens høje nedskrivningsprocent komme sparekassen til gode, således at der maksimalt kan findes nedskrivninger for 35 mio. kr.

Vurdering

Henset til, at allerede de under punkt 1 konstaterede manglende nedskrivninger på 18,6 mio. kr. som følge af sparekassens ændrede procedure, er væsentlige i forhold til sparekassens årsrapport for 2012, er det Finanstilsynets vurdering, at de samlede manglende nedskrivninger konstateret som følge af privatkundeundersøgelsen er væsentlige, og at der derfor er tale om en fejl i årsrapporten.

For så vidt angår sparekassens bemærkninger om usikkerheden ved stikprøven er Finanstilsynet enig i, at der er usikkerhed ved opgørelsen.

Finanstilsynet skal imidlertid anføre, at tilsynet netop har påbudt sparekassen at identificere det nøjagtige nedskrivningsbehov, hvorved usikkerheden ved stikprøven ikke kommer til at influere på det endelige nedskrivningsløb.

For så vidt angår sparekassens bemærkninger om, at Finanstilsynet har en uens praksis, skal tilsynet anføre, at tilsynet har anlagt en ensartet praksis ved privatkundeundersøgelsen for så vidt angår metoden, men at der er forskel på resultaterne og dermed på tilsynets reaktioner over for institutterne.

I Sparekassen Hobro var der endvidere det helt særlige forhold, at sparekassen havde ændret procedure for indregning af nedskrivninger under 300.000 kr. på kategori P-6 engagementer, og at de manglende nedskrivninger som følge af procedureændringen i sig selv var af væsentlig betydning for årsrapporten. Som tidligere nævnt indgik de manglende nedskrivninger som følge af den ændrede procedure i det samlede estimerede nedskrivningsbehov.

3. Øvrige konstaterede forhold

Sagsfremstilling

Udover ovenstående fejl har Finanstilsynet ved gennemgange af sparekassens årsrapport konstateret, at sparekassens årsrapport indeholder nedenstående fravigelser fra regnskabsreglerne:

- Sparekassen Hobro har ikke, vedrørende nærtstående parter m.v. oplyst størrelsen af tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelse for nærtstående til de i § 120, stk. 1, nævnte personer jf. i regnskabsbekendtgørelsen § 120, stk. 3, og
- Sparekassen Hobro har ikke, vedrørende associerede virksomheder, indregnet og målt andele i associerede virksomheder til indre værdi jf. regnskabsbekendtgørelsen § 56, idet det under afsnittet anvendt regnskabspraksis fremgår, at de indregnede og målte associerede virksomheder til kostpris med tillæg af periodens resultat.

Vurdering

Det er Finanstilsynet vurdering, at sparekassens praksis ikke er i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens § 56 og § 120, stk. 3.

Det er dog samtidig Finanstilsynet vurdering, at forholdene i det konkrete tilfælde ikke vurderes at kunne have betydning for investorenes økonomiske beslutningstagen, men at sparekassen ikke fremadrettet kan fortsætte med at fravige regnskabsreglerne på disse områder.

Kopi af denne afgørelse er sendt til sparekassens eksterne revisorer og til den interne revisionschef.

Tine Heerup
vicekontorchef

/

Rasmus Eske Bruun
fuldmægtig

Appendiks 1: Minimums- og formkrav til den supplerende/korrigerende information

Sparekassen skal i den supplerende/ korrigerende information vise, hvorledes korrektionen i henhold til ovennævnte afgørelse påvirker årsrapporten for 2012, således at den giver regnskabsbrugerne et klart og overskueligt billede af de korrigerede fejls indvirkning på årsrapporterne.

Sparekassen skal vise en opstilling af en fuldstændig Resultat- og totalindkomstopgørelse, balance og egenkapitalopgørelse med tre kolonner: "de oprindelige tal", "de korrigerede tal" og "forskellen". Sparekassen skal ligeledes vise ændringerne i de 3 kolonner for alle noter, som påvirkes af korrektionen.

Fremgangsmåden ved opstillingen af de tre kolonner kan for årsrapportens vedkommende skitseres således (*Felter markeret med X viser de oprindelige tal, Y viser de korrigerede eller konsekvens rettede tal og Z viser forskellen mellem de oprindelige tal og de rettede tal*):

Resultatopgørelse for perioden 1. januar - 31. december 2008			
	Oprindelig	Korrigeret	Forskel
Nedskrivning på udlån m.v.	X	Y	Z
<i>Resultat før skat</i>	X	Y	Z
Skat	X	Y	Z
<i>Resultat efter skat</i>	X	Y	Z
Balance pr. 31. december 2008			
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	X	Y	Z
<i>Aktiver i alt</i>	X	Y	Z
Egenkapital	X	Y	Z
<i>Passiver i alt</i>	X	Y	Z

Appendiks 2: Retlige grundlag

Rettelse af fejl

I bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Bekendtgørelse nr. 312 af 30. marts 2012) er anvendt:

”§ 82. Hvis tidligere årsrapporter i væsentlige omfang var påvirket af fejl i forbindelse med udarbejdelsen, skal alle berørte poster, herunder sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter, udarbejdes som om fejlen ikke var begået.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, i det omfang det ikke er praktisk muligt at rette poster fra tidligere regnskabsår. I så fald ændres primobalancen fra det tidligst mulige tidspunkt, og øvrige poster konsekvensrettes i forhold hertil.”

Udlån og tilgodehavender

I bekendtgørelsen om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Bekendtgørelse nr. 312 af 30. marts 2012) er anvendt:

”§ 51. Virksomheden skal på balancedagen vurdere, om der er objektiv indikation for, at virksomhedens udlån og tilgodehavender omfattet af § 50, stk. 1, er værdiforringede. Vurderingen foretages for udlån og tilgodehavender enkeltvis (individuel vurdering), jf. § 52, og for grupper af udlån og tilgodehavender (gruppevis vurdering), jf. § 53.”

”§ 52. Individuel vurdering efter § 51 skal i det mindste foretages for alle udlån og tilgodehavender, der er af betydelig størrelse for virksomheden, samt for udlån, der ikke kan indpasses i en gruppe, jf. § 53, stk. 2.

Stk. 2. Ved individuel vurdering anses objektiv indikation for værdiforringelse i det mindste at være indtruffet i tilfælde af en eller flere af følgende begivenheder

- 1) låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder,*
- 2) låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter,*
- 3) virksomheden yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder, eller*
- 4) det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.*

Stk. 3. Hvis der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, jf. stk. 2, og den eller de pågældende begivenheder har en virkning på størrelsen af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet, der kan måles pålideligt, skal udlånet eller tilgodehavendet nedskrives med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger fra udlånet eller tilgodehavendet.

Stk. 4. Ved beregning af nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger, jf. stk. 3, anvendes for fast forrentede udlån og tilgodehavender den

oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Stk. 5. Nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger i opgørelsen efter stk. 3 og 4 forøges med dagsværdien af eventuelle sikkerheder fratrukket omkostninger ved overtagelse og realisation af sikkerhederne. Betalingsstrømme, der indgår ved vurderingen af sikkerheders værdi, må ikke samtidig indgå som forventede fremtidige betalinger efter stk. 3 og 4.

Stk. 6. Opgørelsen af nedskrivningerne på en gruppe af udlån og tilgodehavender, hvor der på de enkelte lån i gruppen er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, jf. stk. 2, kan foretages statistisk. Det er en forudsætning herfor, at det ud fra statistiske hensyn kan vurderes, at en sådan fremgangsmåde fører til samme eller mere præcise resultater vurderet ud fra principperne i stk. 3-5 af den samlede nedskrivning på gruppen end en opgørelse enkeltvis af nedskrivningerne på udlån og tilgodehavender i gruppen.

Stk. 7. Bilag 10 indeholder uddybende retningslinjer for anvendelsen af stk. 1-6.”

Bilag 10 – uddybende retningslinjer vedrørende individuelle nedskrivninger og hensættelser

Dette bilag indeholder uddybende retningslinjer vedrørende individuelle nedskrivninger på udlån og tilgodehavender samt hensættelser, jf. § 52, stk. 7, og § 66, stk. 7.

Overskrifterne nedenfor (med fed) refererer til den eller de bestemmelse(r) i bekendtgørelsen, som de uddybende retningslinjer knytter sig til.

”§ 52, stk. 2, nr. 1.

Generelt

8. En kunde er i betydelige økonomiske vanskeligheder, når ændringer i indtjenings-, kapital-/formue- eller likviditetsforhold medfører, at der er betydelig risiko for, at kunden ikke kan opfylde sine forpligtelser overfor pengeinstituttet eller andre kreditorer som nærmere beskrevet i punkterne 10-18.

9. Hvis der er indtruffet OIV for en kunde, er der også indtruffet OIV for de øvrige kunder, som er indbyrdes forbundne med denne kunde i overensstemmelse med principperne i bilag 1 til bekendtgørelse om store engagementer. Dette gælder dog ikke, hvis der foreligger dokumentation for, at der for hver af de øvrige kunder ikke er indtruffet OIV.

Privatkunder

10. Når pengeinstituttet får viden om, at der for en privatkunde er indtrådt væsentlige begivenheder som fx arbejdsløshed, skilsmisse, længerevarende sygdom, invaliditet, eller at kunden er død, skal pengeinstituttet vurdere, om der er indtruffet OIV.

11. Nogle privatkunder har en formue, som er negativ, når alle aktiver gøres op til dagsværdier. Hvis rådighedsbeløbet samtidig vurderes at være utilstrækkeligt, er kunderne som udgangspunkt i betydelige økonomiske van-

skeligheder. Dette gælder uanset, at sådanne kunder hidtil har overholdt deres forpligtelser, hvis der er betydelig risiko for, at pengeinstituttet vil komme til at lide tab.

Rådighedsbeløbets størrelse kan skønnes ud fra ændringer i kundens situation siden bevillingstidspunktet. Det skal være forudsat, at kundens variabelt forrentede lån omlægges, så kunden tilbagebetaler alle sine kreditorer med en fast rente. Kundens gæld til alle kreditorer forudsættes at skulle afvikles over en periode, som ikke er usædvanlig ved finansiering af de pågældende aktiver. Gæld, som ikke finansierer aktiver, (fx forbrugslån) forudsættes at skulle afvikles over en kortere periode, som ikke er usædvanlig, og som ikke overstiger 10 år. Der må kun forudsættes stigninger i kundens indtægter, hvis disse er sandsynliggjort, fx på grund af kundens færdiggjorte uddannelse. Der skal tages højde for alle kundens forventede fremtidige udgifter. Er der betydelig usikkerhed om rådighedsbeløbets størrelse og som følge deraf betydelig usikkerhed, om der er indtruffet OIV, kan pengeinstituttet ikke nøjes med et skøn men skal foretage en ny beregning.

12. Hvis pengeinstituttet får viden om, at der er foretaget udlæg i kundens aktiver, at kunden er registreret i RKI el.lign., at kunden har betydelig skattegæld, eller at kunden har forbrugslån i et betydeligt omfang hos en eller flere andre kreditorer, herunder finansieringsselskaber, er der indtruffet OIV, medmindre det er sandsynliggjort, at kunden ikke er i betydelige økonomiske vanskeligheder. Forelå der ved en tidligere periodeafslutning dokumentation for, at der ikke var indtruffet OIV, og er kundens situation ikke forværret siden denne periodeafslutning, er der fortsat ikke indtruffet OIV som følge af udlæg, registrering i RKI el.lign., skattegæld eller forbrugslån”

”§ 52, stk. 3.

25. Hvis pengeinstituttet har konstateret OIV for en kunde i henhold til § 52, stk. 2, skal der udarbejdes en nedskrivningsberegning. Denne skal vise, om der skal nedskrives på kunden og i givet fald hvor meget.

26. Pengeinstituttet kan ikke undlade at foretage en nedskrivning under henvisning til, at størrelsen af nedskrivningen er vanskelig at vurdere. I et sådant tilfælde må pengeinstituttet basere nedskrivningsberegningen på et kvalificeret skøn.

27. Ved nedskrivningsberegninger kan pengeinstituttet vælge mellem at anvende det bedste skøn for et enkelt udfald eller anvende sandsynlighedsvægtede gennemsnit af de mulige udfald for alle udlån eller for velafgrænsede dele af udlånsporteføljen.

Metodevalget skal ske på en konsistent måde. Hvis der anvendes sandsynlighedsvægtede gennemsnit, skal også udlån med en lille sandsynlighed for tab indgå i opgørelsen.

Anvendelse af sandsynlighedsvægtede gennemsnit for alle udlån eller for velafgrænsede dele af udlånsporteføljen må ikke give pengeinstituttet samlede nedskrivninger, som er væsentligt mindre, end hvis pengeinstituttet anvendte bedste skøn for et enkelt udfald for alle udlån.”